

Fokus på Dalateatern

Dalateatern – hela Dalarnas teater

Stiftelsen länsteatern i Dalarna bedriver sedan 1975 i namnet Dalateatern verksamhet i Dalarna. Teatern har sitt säte i Falun, där också produktionen av föreställningarna sker. I teaterhuset finns två egna mindre scener. Teatern har idag cirka 30 årsanställda och gör tre till fem produktioner om året. Repertoaren omfattar allt från nyskriven dramatik till klassiker och riktar sig till alla åldrar, från förskolebarn till vuxna.

Lisa Hugoson, teaterchef, foto Per Eriksson

Alla länsinnevånarens teater

Dalateatern är en turnerande teater. Vi strävar efter - och lyckas bra med - att nå Dalarnas alla 15 kommuner med våra föreställningar. Från Idre i norr till Avesta i söder. Både på de större teaterscenerna med stoppade fätöljer i stora salonger till den lilla bystugan där teaterbesöket blir en fest i byn! I klassrum, aulor och gymnastiksalor när vi kommer till skolan. Ibland spelar vi musikal i ett ombyggt godsmagasin i samarbete med länsmusiken Dalasinfoniettan.

Vi kan erbjuda dalfolket ytterligare scenkonst genom samarbeten med fria grupper, andra länsteatrar, dansensembler och Cirkus Cirkör.

I skuggan av Falubränderna producerades i samarbete med estetlinjens drama- och dansklass i Falun, foto Hossein Salmanzadeh

Dalateatern Barn och Unga - I gränslandet mellan magi och verklighet

Dalateatern har fått erkännande för sin barn- och ungdomsteater. Dalateatern Barn och Unga har ett forskande och nyfiket förhållningsätt till teatern och det dramapedagogiska som konstform. En vilja att utmana i hur vi kommunicerar med vår publik, vad gäller form, tilltal, vilka berättelser vi berättar och hur specifikt vi skapar de rum som vi möter vår publik i. Vi arbetar nära vår målgrupp i researcharbete och genom referensklasser. Via vår fast anställda dramapedagog och våra skådespelare erbjuder vi alltid en plats för reflektion och eftertanke i direkt anslutning till föreställningarna.

Ibland spelar vi här på teatern och vår publik kommer med buss för att besöka oss. Ibland besöker vi skolorna och spelar i klassrummet, i gymnastiksalen, i aulan, på den lokala teatern eller i kulturhuset.

Det du inte såg, efter Patrik Sjöbergs bok, fick stor uppmärksamhet 2016, foto Hossein Salmanzadeh

Utöver våra teaterproduktioner genomför vi varje år olika projekt tillsammans med barn och ungdomar från hela Dalarna:

- D.I.G. "dramatik i grundskolan", syftar till att öppna upp och öka förståelsen för dramatisk text. Olika skolor i Dalarna ges möjlighet att lära sig tolka och argumentera kring teaterföreläsningar. Ofta leder en D.I.G.-process till att pjäsen blir en del av teaterns repertoar, som ex. Mattias Anderssons *Den svagare* 2014. Nästa produktion blir hösten 2018.
- Länk – teaterfestival för unga. Nyskriven dramatik för skolor och unga amatörensemble. Riksteatern beställer pjäser av landets hetaste dramatiker och ger skol- och amatörensemble möjlighet att sätta upp dessa pjäser. Projektets syfte är att utveckla texter med många roller och stor flexibilitet när det gäller allt från scenografi till rollbesättning. Samtidigt ska texterna vara mitt i tiden och relevanta för de tankar och idéer som omfattas av unga människor idag. Dalateatern och fler andra länsteatrar ställer lokaler och personal till förfogande. Unga ensemble får genom coaching och workshops kunskap om den professionella teaterns arbetssätt och villkor.
- Communityprojekt: Vi flyttar ut till skolan och träffar ungdomar på Dalateaterns vänskolor i länet. Här får ungdomar möjlighet att formulera sina tankar, erfarenheter och drömmar med hjälp av drama, teater, skrivande eller i annan form.

Läs gärna om en kort fråga/svar intervju med Patrik Pettersson, projektledare för Barn och Unga på Dalateatern apropå att Patrik blivit invald till juryn för bibu [här](#).

Försvinnandet, om demens, foto Per Eriksson

Angelägen teater

2016 års stora satsning *I skuggan av Falubränderna*, producerades i samarbete med estetlinjens drama- och dansklass i Falun. Pjäsen inspirerades av Hannes Råstams TV-dokumentär "Varför erkände dom?" som bygger på verkliga händelser på 70-talet, när Falun härjades av ett stort antal mordbränder. Ett 10-tal ungdomar utsågs till syndabockar och erkände, under ett brutalt myndighetsövergrepp bränderna.

Mycket uppmärksammad blev pjäsen *Det du inte såg*, baserad på höjdhopparen Patrik Sjöbergs upplevelser av sexuella övergrepp. Pjäsen skrevs för Dalateatern av Mats Kjelbye och spelades för ungdomar i årskurserna 6-8. Här samarbetade teatern med Bris, Rädda Barnen, Socialstyrelsen och Barnahus Dalarna.

Teateråret 2017 inleddes lyckosamt med *Försvinnandet*, ett familjedrama om vad som händer när Alzheimers sjukdom drabbar en familj. Pjäsen, som var en samproduktion med Riksteatern, fick en enorm framgång med fulla hus både i teaterhuset i Falun och på turnén i Dalarna. Den går under hösten på Sverigeturné i Riksteaterns regi.

Får jag finnas för dig?, foto Per Eriksson

För årskurs 7-9 presenterades en pjäs av Paula McManus, *Får jag finnas för dig?* Den spelade i klassrum i hela Dalarna och fortsätter även i höst. Pjäsen är en interaktiv föreställning med musik och humor och handlar om bekräftelse, tillhörighet och identitet. Föreställningen är inspirerad av möten med ungdomar i ett par av Dalarnas vänskolor.

Bergtagna, sommarteater på Lugnet i Falun, premiär 10 juni. En folklöre-teater i sagoskrud med en nutida twist. Läs mer nedan.

I höst spinner Dalateatern vidare på ett angelägn temat psykisk hälsa. I *Livet kom så plötsligt* får vi följa Annika på hennes arbetsplats. Hur är det att leva med en psykisk diagnos när man inte förstår de sociala koderna? Temat fortsätter under våren 2018 där vi presenterar en pjäs av Martin Lindberg om vuxenmobbing *Dålig stämning*.

Dalateatern, *Bergtagna*, foto Per Eriksson

Om sommarens familjeföreställning *Bergtagna* 2017:

En folklöreteater i sagoskrud med en nutida twist

Redan år 2014 kom Johanna och Emma upp och presenterade sin idé för Dalateaterns repertoarråd där tillsvidareanställda och långtidskontrakterade skådespelare, producent,

dramapedagog samt teaterchef ingår. Idén var formulerad kring musikteater för hela familjen. Vad kan och får man göra med folkmusiken, folkdräkten, sagorna och myterna? Hur blir det konstnärliga uttrycket om vi tar de folkliga traditionerna till 2000-talet? "Krocka det mot vår samtid och göra det ballt helt enkelt" och nu, på den vägen är vi. Med en ensemble där alla skådespelare sjunger och en lång tradition av samarbeten med amatörer på teatern var idén klockren, att det sedan blev utomhus och sommartéater var något som processen ledde oss fram till.

Näver i ny skepnad, pappersblommor, förgänglig slöjd, bollar och fransar

Dalarnas hemslöjdsförbund har gett spelet ett folkligt uttryck. Professionella slöjdare inom smide, sömnad, vävning och trä har tillsammans med ideella medlemsföreningar mejslat fram rekvisita, detaljer till dräkter och scenografi. Det har arrangerats workshops och folk har suttit hemma i sina stugor och tillverkat fantastiska saker.

Läs gärna en intervju med *Bergtagens* regissör Johanna Huss [här](#)

[Läs mer om Dalateatern](#)

DALA
TEATERN